

TRADICIJA U SLUŽBI LOKALNOG RAZVOJA

Nalazi prvog sveobuhvatnog istraživanja kapaciteta lokalnih zanatskih udruženja na teritoriji Republike Srbije

Istraživanje je obuhvatilo 12.000 udruženja koja se bave tradicijom, kulturom i turizmom na lokalni i iznedrilo jedinstvenu bazu sa ažuriranim podacima za preko 500 lokalnih zanatskih udruženja iz 127 lokalnih samouprava.

Pravne forme kroz koje žene deluju na lokalni

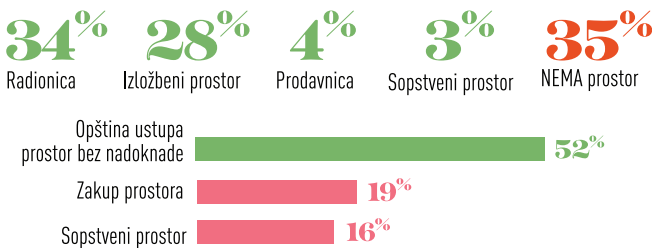

Svega nekoliko grupa deluje kroz formu zanatske zadruge poput Damskog srca u Pirotu

Prostor kojim udruženja raspolažu

Svako treće udruženje ne raspolaže prostorom, dok manje od 5% raspolaže prostorom za prodaju

Najčešći vid podrške opština je ustupanje prostora bez nadoknade, ali tek polovina udruženja dobija takvu pomoć

Očuvanje tradicionalnih tehnika

Tek 15% udruženja se bavi pustovanjem, a 9% necanjem

Završene obuke u tradicionalnim tehnikama i sertifikati

Više od polovine udruženja se povremeno i amaterski bavi tradicionalnim tehnikama

Članstvo udruženja

80% Do 10 članova

30% Članovi do 35 godina starosti

70% Nema nijednog stalno zaposlenog

Članstvo u većini slučajeva čine trajno nezaposlene žene koje traže priliku za izvor prihoda i radno angažovanje

Finansiranje udruženja

Udruženja se pretežno finansiraju kroz projekte na lokalnim konkursima, a najmanje iz obuka i kreativnih radionica za decu i programa u turizmu

Plasman proizvoda

Najčešće mere podrške na lokalnu

35% Prostor za rad

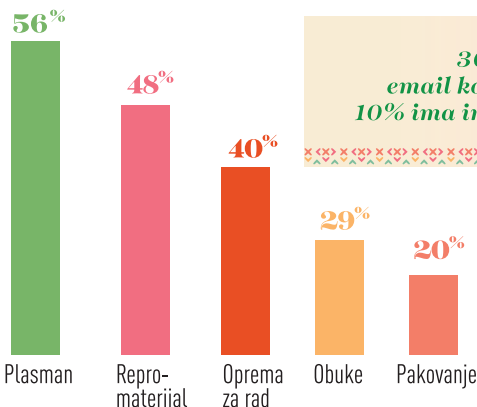
24% Promocija

19% Projekti i konkursi

12% Nabavka repromaterijala

10% Nabavka opreme za rad

Najčešći zahtevi udruženja za podršku

30% udruženja nema email kontakt dok manje od 10% ima internet prezentaciju

Preporuke

U cilju razvoja i jačanja zanatskih udruženja i očuvanja tradicionalnog nasleđa potrebno je uspostaviti registar zanatskih udruženja i kriterijume za ocenu kapaciteta na osnovu kojeg bi se kvalifikovala za mere podrške na lokalnom i nacionalnom nivou.

Podrška lokalnih samouprava u okviru rodno osetljivog budžetiranja:

- × Uspostavljanje lokalnih etno galerija
- × Obezbeđivanje prostora za rad
- × Obuke u tradicionalnim tehnikama, seminari i sertifikacija
- × Nabavka opreme i repromaterijala
- × Podrška u promociji, osmišljavanju i izradi dizajna proizvoda i pakovanja
- × Organizacija kreativnih radionica u školama, javni časovi, programi za angažovanje mladih dizajnera radova i manifestacija
- × Otkup rukotvorina za protokol gradonačelnika
- × Zaštita porekla
- × Kontinuirana podrška radu udruženja i angažovanje čuvara tradicije

Podrška republičkih institucija kroz programsko finansiranje:

- × Uspostavljanje nacionalne etno galerije u Beogradu
- × Subvencije za samozapošljavanje, pokretanje zadruge i otvaranje zanatske radnje
- × Organizacija javnih radova, takmičenja i žiriranih izložbi
- × Plasman rukotvorina kroz državni protokol
- × Uključivanje u programe za diplomatske posete
- × Doneti Zakon o zanatstvu i formirati Zanatsku komoru Srbije

